

YARALANMALARDA İLK YARDIM

YARA

Bir travma sonucu deri yada mukoza bütünlüğünün bozulmasıdır. Aynı zamanda kan damarları, adale, sinir vb. yapılar etkilenebilir. Derinin koruma özelliği bozulacağından **mrop kapma riski artar.**

YARA ÇEŞİTLERİ

1 - Kesik Yaralar :

- ◆ Bıçak, çakı, cam vb. kesici aletlerle oluşur
- ◆ Genellikle basit yaralardır
- ◆ Derinlikleri kolay belirlenir

2 - Ezikli Yaralar :

- ◆ Şiddetli çarpma ile oluşur.(taş , yumruk , sopa)
- ◆ Yara kenarları eziktir.
- ◆ Fazla kanama olmaz ancak doku zedelenmesi, hassasiyet vardır.

YARA ÇEŞİTLERİ

3 - Parçalı Yaralar :

- ◆ Çekme etkisi ile oluşur,
- ◆ Doku ile ilgili tüm organ ve saçlı deride zarar görebilir.

4 - Delici Yaralar :

- ◆ Uzun sivri aletlerle oluşur,
- ◆ Yüzey üzerinde derinlik hakimdir
- ◆ İçerideki doku ve organlarda zarar görebilir,
- ◆ Tetanos tehlikesi vardır.

YARA ÇEŞİTLERİ

5 - Mikroplu (kirli) Yaralar :

- ◆ Gecikmiş yaralar (6 saatten fazla),
- ◆ Dikişleri ayrılmış yaralar,
- ◆ Kenarları muntazam olmayan yaralar
- ◆ Çok kirli ve derin yaralar,
- ◆ Ateşli silah yaraları,
- ◆ Isırma ve sokma ile oluşan yaralar

YARALANMALAR

Yaralanmaların Genel Belirtileri ;

- ◆ Ağrı,
- ◆ Kanama,
- ◆ Yara kenarlarının ayrılması

YARALANMALARDA İLK YARDIM

- ◆ Yaşam bulguları değerlendirilir,
- ◆ Yara; oluş şekli, süresi , yabancı cisim, kanama yönünden değerlendirilir.
- ◆ Kanama durdurulur.
- ◆ Yaranın üzeri kapatılır.
- ◆ Sağlık kuruluşuna gitmesi sağlanır.
- ◆ Tetanos açısından uyarılır.

YARADAKİ YABANCI CİSİMLEREDOKUNULMAMALIDIR

CİDDİ YARALANMALAR

Belirtileri;

- ◆ Kenarları 2 - 3 cm. den daha fazla ayrık olan,
- ◆ Kanaması durdurulamayan,
- ◆ Kas ve kemiğin görüldüğü,
- ◆ Delici aletlerle oluşan,
- ◆ Yabancı cisim saplanmış olan,
- ◆ İnsan ve hayvan ısırıkları,
- ◆ Görünürde iz bırakma ihtimali olan yaralar.

CİDDİ YARALANMALARDA İLK YARDIM

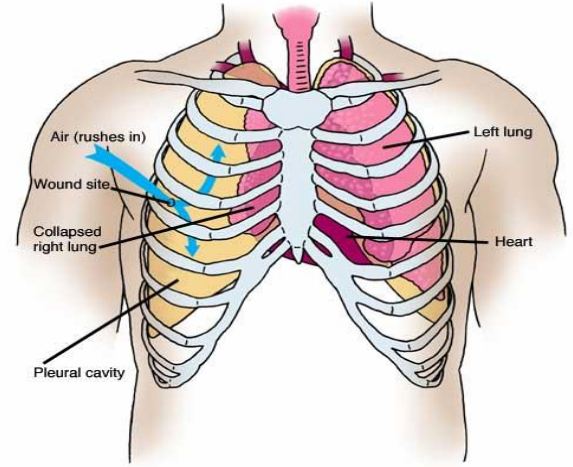
- ◆ Yaraya saplanan yabancı cisimler asla çıkarılmaz
- ◆ Yarada kanama varsa durdurulur,
- ◆ Yara içi kurcalanmamalıdır
- ◆ Yara temiz bir bezle örtülür (nemli bez)
- ◆ Yara üzerine bandaj uygulanır,
- ◆ **1-1-2** aranır.

DELİCİ GÖĞÜS YARALANMALARI

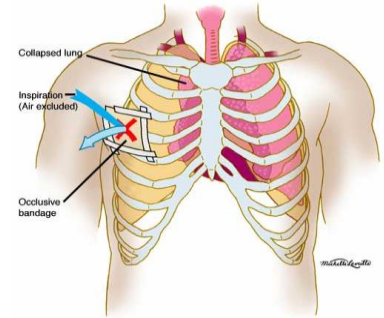
Belirtileri;

- ◆ Yoğun ağrı,
- ◆ Solunum zorluğu,
- ◆ Morarma,
- ◆ Kan tükürme,
- ◆ Yarada nefes alıyor görüntüsü

DELİCİ GÖĞÜS YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- ◆ Bilinç kontrolü yapılır,
- ◆ Yaşam bulguları değerlendirilir,
- ◆ Yara, üzerine plastik poşet, naylon vb. sarılmış bir bezle kapatılır, Kapatılan malzemenin bir ucu açık bırakılır,
- ◆ Batan cisim varsa etrafı desteklenerek tespit edilir,

DELİCİ GÖĞÜS YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- ◆ Bilinç açık ise hasta/yaralı **yarı oturur** pozisyonda oturtulur,
- ◆ Ağızdan hiçbir şey verilmez,
- ◆ Şok önlemleri alınır,
- ◆ Yaşam bulguları sık sık kontrol edilir,
- ◆ Tıbbi yardım istenir (**1-1-2**).

DELİCİ KARIN YARALANMALARI

- ◆ Karın bölgesindeki organlar zarar görebilir,
- ◆ İç ve dış kanamaya bağlı şok gelişebilir,
- ◆ Karın tahta gibi sert ve çok ağrılı ise **durum ciddi**.
- ◆ Bağırsaklar dışarı çıkabilir.

DELİCİ KARIN YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- ◆ Bilinç kontrolü yapılır,
- ◆ Yaşam bulguları kontrol edilir,
- ◆ Dışarı çıkan organlar içeri sokulmaz, nemli, temiz bir bezle örtülür,
- ◆ Bilinç yerindeyse bacaklar karına doğru bükülerek sırt üstü yatırılır,

DELİCİ KARIN YARALANMALARINDA İLK YARDIM

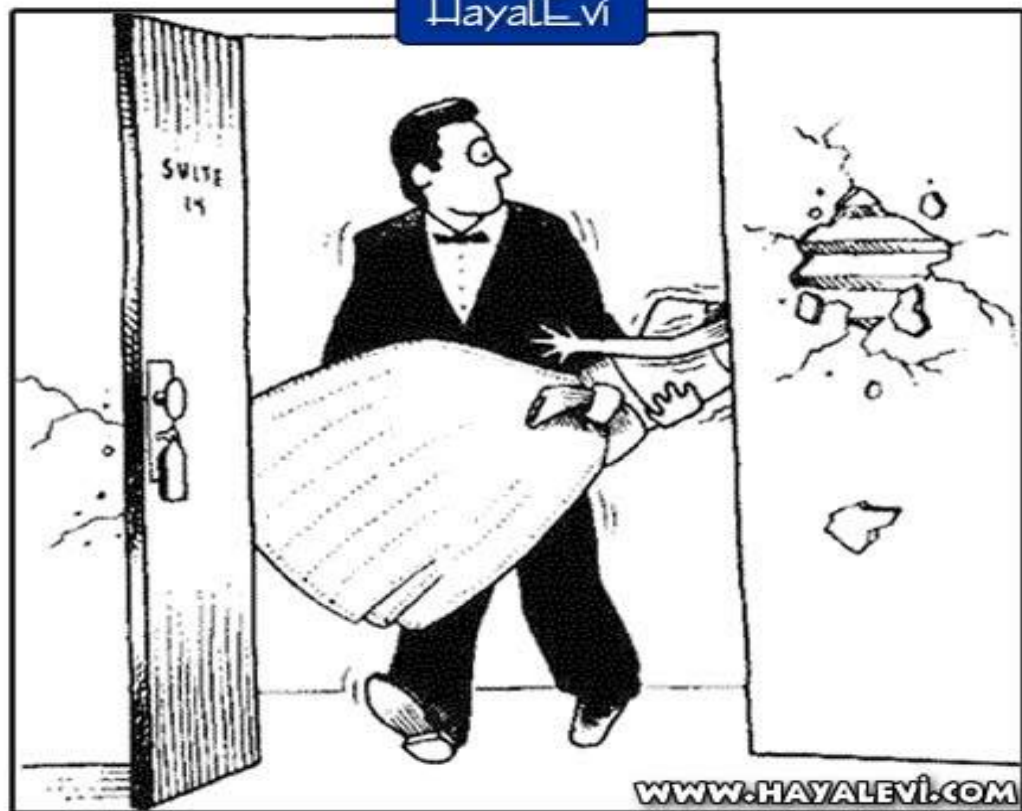
- ◆ Isı kaybını önlemek için üzeri örtülür.
- ◆ Ağızdan yiyecek ve içecek verilmez,
- ◆ Yaşam bulguları düzenli olarak izlenir,
- ◆ Acil tıbbi yardım istenir.

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

HayalEvi

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

- ◆ Trafik kazalarında ölümlerin %80'i kafa , beyin yaralanmaları sonucu oluşmaktadır.
- ◆ Bel kemiğindeki yaralanmalarda omurgada ani sıkışma yada ayrılma meydana gelebilir . Bunun sonucunda Merkezi Sinir Sistemi etkilenerek bazı olumsuz sonuçlar doğurabilir.

KAFATASI YARALANMA ÇEŞİTLERİ

Saçlı deride yaralanmalar ;

Kafatası, beyin yaralanmaları ;

- ◆ Kafatası kırıkları
- ◆ Yüz yaralanmaları
- ◆ Omurga (bel kemiği) yaralanmaları

KAFATASI OMURGA YARALANMALARININ NEDENLERİ

- ◆ Yüksek bir yerden düşme
- ◆ Baş ve gövde yaralanmaları
- ◆ Otomobil ve bisiklet kazaları
- ◆ Spor iş kazaları
- ◆ Yıkıntı altında kalma

CİDDİ YARALANMALAR

Belirtileri;

- ◆ Bilinç düzeyinde deęişmeler,
- ◆ Hafıza değişiklikleri yada hafıza kaybı,
- ◆ Bařta, boyunda ve sırtta şiddetli ağrı,
- ◆ Elde ve parmaklarda karıncalanma yada his kaybı,
- ◆ Vücutun herhangi bir yerinde tam yada kısmi hareket kaybı.

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

- ◆ Bařta yada omurgada Őekil bozukluęu,
- ◆ Burun ve kulaktan beyin omurilik sıvısı ve kan gelmesi,
- ◆ Baş, boyun ve sırtta dış kanama,
- ◆ Sarsıntı,
- ◆ Denge kaybı,
- ◆ Kulak ve göz çevresinde morluk.

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

Hastada Hiçbir Belirti Yoksa Bile ;

- ◆ Yüz ve köprücük kemiği yaralanmaları
- ◆ Tüm düşme vakaları
- ◆ Trafik kazaları
- ◆ Bilinci kapalı tüm hasta/yaralılar

Kafatası ve omurga yaralanması VAR olarak sayılmalıdır.

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

İlk yardım;

- ◆ Bilinç kontrolü yapılır.
- ◆ Yaşam bulguları değerlendirilir.
- ◆ Hemen acil tıbbi yardım istenir (1-1-2).
- ◆ **Bilinci açıksa** hareket etmemesi sağlanır.

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

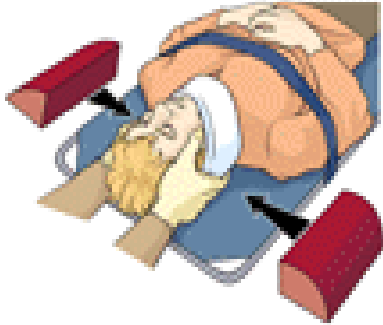
- ◆ Herhangi bir tehlike söz konusu ise ayaklarından tutularak düz pozisyonda **sürükleme yöntemi** ile taşınarak daha güvenli bir yere alınır. Baş-boyun-gövde eksenini bozulmamalıdır
- ◆ Yardım geldiğinde sedyeye baş-boyun-gövde eksenini bozulmadan alınmalıdır
- ◆ Yaralının taşınma ve sevki sırasında sarsıntıya maruz kalmamasına dikkat edilmelidir.

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

- ◆ Kaza nedeni ve yaralı hakkındaki bilgiler kaydedilmeli ve gelen Acil Yardım ekibine bildirilmelidir.
- ◆ Hasta / yaralı asla yalnız bırakılmamalıdır.

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

TAŞIMA emniyetli şekilde yapılmalıdır!